

MISSATGE DEL SANT PARE
I Jornada Mundial dels Avis i la Gent Gran
(25 de juliol de 2021)
“Jo soc amb tu dia rere dia”

Estimats avis, estimades àvies,

“Jo soc amb tu dia rere dia” (cf. *Mt 28, 20*) és la promesa que el Senyor va fer als seus deixebles abans de pujar al cel i que avui també et repeteix a tu, estimat avi i estimada àvia. A tu. “Jo soc amb tu dia rere dia” també són les paraules que, com a bisbe de Roma i com a avi, igual que tu, m’agradaria dirigir-te amb motiu d’aquesta primera Jornada Mundial dels Avis i la Gent Gran. Tota l’Església és al teu costat —diguem-ho millor, és al nostre costat—, es preocupa per tu, t’estima i no et vol deixar sol!

Soc molt conscient que aquest missatge t’arriba en un moment difícil: la pandèmia ha estat una tempesta inesperada i violenta, una prova dura que ha colpejat la vida de tots, però que a nosaltres, que som gent gran, ens ha reservat un tracte especial, un tracte més dur. Molts de nosaltres han emmalaltit i molts se n’han anat o han vist com s’apagava la vida dels seus cònjuges o dels seus éssers estimats. Molts, aïllats, han patit la solitud durant un període llarg.

FINS I TOT QUAN TOT SEMBLA FOSC, COM EN AQUESTS MESOS DE PANDÈMIA, EL SENYOR CONTINUA ENVIANT “ÀNGELS” PER CONSOLAR LA NOSTRA SOLITUD I REPETIR-NOS: “JO SOC AMB TU DIA RERE DIA”

El Senyor coneix cada un dels nostres sofriments d’aquest temps. És al costat de les persones que tenen l’experiència dolorosa de veure com les deixen de banda. La nostra solitud —agreuçada per la pandèmia— no li és indiferent. Una tradició narra que també a sant Joaquim, l’avi de Jesús, el van apartar de la seva comunitat perquè no tenia fills. La seva vida —com la de la seva esposa Ana— es va considerar inútil. Però el Senyor li va enviar un àngel perquè el consolés. Mentre ell, entristit, estava fora de les portes de la ciutat, se li va aparèixer un enviat del Senyor, que li va dir: “Joaquim, Joaquim! El Senyor ha escoltat la teva oració insistent”.^[1] Giotto, en un dels seus frescos famosos,^[2] sembla que ambienta l’escena a la nit, en una d’aquelles moltes nits d’insomni, plenes de records, preocupacions i desitjos, a les quals molts de nosaltres estem acostumats.

Però, fins i tot quan tot sembla fosc, com en aquests mesos de pandèmia, el Senyor continua enviant “àngels” per consolar la nostra solitud i repetir-nos: “Jo soc amb tu dia rere dia”. Això t’ho diu a tu, m’ho diu a mi, a tots. Aquest és el sentit d’aquesta jornada que he volgut celebrar per

primera vegada precisament aquest any, després d'un aïllament llarg i una represa encara lenta de la vida social. Que cada avi, cada àvia, cada persona gran —sobretot, els que estan més sols— rebi la visita d'un “àngel”!

De vegades, tindran el rostre dels nostres nets; d'altres, el rostre de familiars, d'amics de tota la vida o de persones que hem conegut durant aquest moment difícil. En aquest temps hem après a comprendre la importància de les abraçades i les visites per a cadascun de nosaltres, i com m'entristeix que en alguns llocs això encara no sigui possible!

Tanmateix, el Senyor també ens envia els seus missatgers a través de la Paraula de Déu, que no deixa mai que falti a les nostres vides. Llegim una pàgina de l'Evangelí cada dia, resem amb els Salms, llegim els Profetes. Ens commourà la fidelitat del Senyor. L'Escriptura també ens ajudarà a comprendre el que el Senyor ens demana avui per a la nostra vida. Perquè envia obrers a la seva vinya a totes hores (cf. *Mt 20, 1-16*), i en cada etapa de la vida. Jo mateix puc testimoniar que vaig rebre la trucada per ser bisbe de Roma quan havia arribat, per dir-ho així, a l'edat de la jubilació i ja em pensava que no podria fer gaire cosa més. El Senyor és sempre a prop nostre —sempre—, amb noves invitacions, amb noves paraules, amb el seu consol, però sempre és a prop nostre. Sabeu que el Senyor és etern i que no es jubila mai. Mai.

EL SENYOR TAMBÉ ENS ENVIA ELS SEUS MISSATGERS A TRAVÉS DE LA PARAULA DE DÉU. LLEGIM UNA PÀGINA DE L'EVANGELI CADA DIA, RESEM AMB ELS SALMS, LLEGIM ELS PROFETES. ENS COMMOURÀ LA FIDELITAT DEL SENYOR

A l'Evangelí de Mateu, Jesús diu als apòstols: “Aneu, doncs, a tots els pobles i feu-los deixebles meus, batejant-los en el nom del Pare i del Fill i de l'Esperit Sant, i ensenyant-los a guardar tot allò que us he manat” (28, 19-20). Aquestes paraules se'ns adrecen també avui i ens ajuden a comprendre millor que la nostra vocació és la de custodiar les arrels, transmetre la fe als joves i tenir cura dels petits. Pareu atenció: Quina és la nostra vocació avui, a la nostra edat? Custodiar les arrels, transmetre la fe als joves i tenir cura dels petits. No ho oblideu.

No importa l'edat que tinguis, si continues treballant o no, si estàs sol o tens una família, si et vas convertir en àvia o avi de jove o de més gran, si continues sent independent o necessites ajuda, perquè no hi ha edat en la qual et puguis retirar de la tasca d'anunciar l'Evangelí, de la tasca de transmetre les tradicions als nets. Cal posar-se en marxa i, sobretot, sortir d'un mateix per emprendre un afer nou.

Així, doncs, també hi ha una vocació renovada per a tu en un moment crucial de la història. Potser et preguntes: “Però, com és possible? Les

meves energies s'estan esgotant i no crec que pugui fer gaire cosa més. Com em puc començar a comportar de manera diferent quan el costum s'ha convertit en la norma de la meva existència? Com em puc dedicar als més pobres quan ja tinc moltes preocupacions per la meva família? Com puc ampliar la mirada si ni tan sols se'm permet sortir de la residència on visc? Que la meva solitud no és ja una càrrega massa pesada?". Quants de vosaltres us feu aquesta pregunta: "La meva solitud no és una pedra massa pesada?". El mateix Jesús va escoltar una pregunta d'aquest tipus a Nicodem, que li va preguntar: "Com pot néixer un home que ja és vell?" (Jn 3, 4). Això pot passar, respon el Senyor, obrint el cor a l'obra de l'Esperit Sant, que bufa on vol. L'Esperit Sant, amb la llibertat que té, va a tot arreu i fa el que vol.

Com he repetit en diverses ocasions, de la crisi en què es troba el món no en sortirem iguals; en sortirem millors o pitjors. I "tant de bo que no es tracti d'un altre episodi sever de la història del qual no hàgim estat capaços d'aprendre —nosaltres som durs de closca!—. Tant de bo que no ens oblidem de la gent gran que va morir per falta de respiradors (...). Tant de bo que tant de dolor no sigui inútil, que fem un salt cap a una forma nova de vida i descobrim definitivament que ens necessitem i ens devem els uns als altres, perquè la humanitat reneixi" (carta enc. *Fratelli tutti*, 35). Ningú no se salva sol. Estem en deute els uns amb els altres. Tots som germans.

En aquesta perspectiva, et vull dir que ets necessari per construir, en fraternitat i amistat social, el món de demà: el món en el qual viurem — nosaltres, i els nostres fills i nets— quan la tempesta s'hagi calmat. "Siguem part activa en la rehabilitació i l'auxili de les societats ferides" (ibíd., 77). Entre els diversos pilars que hauran de sostenir aquesta nova construcció n'hi ha tres que tu, millor que d'altres, pots ajudar a col·locar. Tres pilars: **els somnis, la memòria i l'oració**. La proximitat del Senyor donarà la força per emprendre un nou camí fins i tot als més fràgils de nosaltres, pels camins dels somnis, de la memòria i de l'oració.

ENTRE ELS DIVERSOS PILARS QUE HAURAN DE SOSTENIR AQUESTA NOVA CONSTRUCCIÓ N'HI HA TRES QUE TU, MILLOR QUE D'ALTRES, POTS AJUDAR A COL·LOCAR. TRES PILARS: ELS SOMNIS, LA MEMÒRIA I L'ORACIÓ.

El profeta Joel va pronunciar en una ocasió aquesta promesa: "Els vostres vells tindran somnis, i els vostres joves, visions" (Jl 3, 1). El futur del món resideix en aquesta aliança entre la gent jove i la gent gran. Qui, si no són els joves, pot agafar els somnis de la gent gran i fer-los realitat? Però, per fer-ho, **cal continuar somiant**: en els nostres somnis de justícia, de pau i de solidaritat hi ha la possibilitat que els nostres joves tinguin noves visions i que junts puguem construir el futur. És necessari que tu també donis testimoni que és possible sortir renovat d'una experiència difícil. I estic convençut que no serà l'única, perquè de ben segur que n'has tingut moltes a la teva vida i n'has aconseguit sortir. Aprèn, també, d'aquella experiència per sortir ara d'aquesta.

Els somnis, per això, estan entrelaçats amb **la memòria**. Penso en com és d'important el record dolorós de la guerra i com les noves generacions poden aprendre d'aquest record sobre el valor de la pau. I ets tu qui el transmet, per haver viscut el dolor de les guerres. Recordar és una veritable missió per a qualsevol persona gran: la memòria, i portar la memòria als altres. Edith Bruck, que va sobreviure a la tragèdia de la xoà, va dir que “fins i tot illuminar una sola consciència val l'esforç i el dolor de mantenir viu el record del que ha estat —i continua—. Per a mi, la memòria és viure”.^[3] També penso en els meus avis i en els que entre vosaltres van haver d'emigrar i saben com és de dur deixar la llar, com encara fa avui tanta gent que va a la recerca d'un futur. Algunes d'aquestes persones, potser, les tenim al nostre costat i ens cuiden. Aquesta memòria pot ajudar a construir un món més humà, més acollidor. Però sense la memòria no es pot construir; sense fonaments no construiràs mai una casa. Mai. I els fonaments de la vida són la memòria. Finalment, l'**oració**. Com va dir una vegada el meu predecessor, el Papa Benet, sant ancià que continua resant i treballant per l'Església: “L'oració de la gent gran pot protegir el món i ajudar-lo, potser, de manera més incisiva que la sollicitud de moltes persones”.^[4] Això ho va dir gairebé al final del seu pontificat el 2012. És bonic. La teva oració és un recurs molt valuós: és un pulmó del qual l'Església i el món no es poden privar (cf. exhort. apost. *Evangelii gaudium*, 262). Sobretot en aquest moment difícil per a la humanitat, mentre travessem, tots a la mateixa barca, el mar tempestuós de la pandèmia, la teva intercessió pel món i per l'Església no és en va, sinó que indica a tots la confiança serena d'un lloc d'arribada.

Estimada àvia, estimat avi, en acabar aquest missatge, també et voldria assenyalar l'exemple del beat —i pròximament sant— Carles de Foucauld. Va viure com a ermità a Algèria i en aquest context perifèric va donar testimoni d'“els seus desitjos de sentir qualsevol ésser humà com un germà” (carta enc. *Fratelli tutti*, 287). La seva història mostra com és possible, fins i tot en la solitud del mateix desert, intercedir pels pobres d'arreu del món i convertir-se veritablement en un germà i una germana universal.

Demano al Senyor que, gràcies també al seu exemple, cadascun de nosaltres eixampli el seu cor i el faci sensible als sofriments dels més petits i capaç d'intercedir per ells. Que cadascun de nosaltres aprengui a repetir a tots, i especialment als més joves, aquestes paraules de consol que avui hem sentit com es dirigien a nosaltres: “Jo soc amb tu dia rere dia”. Endavant i ànims. Que el Senyor us beneeixi.

Roma, Sant Joan del Laterà, 31 de maig, festa de la Visitació de la Benaurada Verge Maria

FRANCESC

[1] L'episodi es narra al Protoevangeli de Jaume.

[2] Es tracta de la imatge que s'ha escollit com a logotip de la Jornada Mundial dels Avis i la Gent Gran.

[3] Cf. *La memòria è vita, la scrittura è respiro: L'Osservatore Romano* (26 de gener del 2021).

[4] Cf. Visita a la casa família Visca els Ancians (2 de novembre del 2012).

[00871-ES.01] [Text original: italià]